

کتاب کار

کاربرد باتیک

در پرورش خلاقیت کودکان

آموزش مرحله به مرحله ۴۰ پروژه

تألیف:

معصومه (مسیح) مقدمی

زمستان ۱۳۹۲

سرشناسه	: مقدمی، معصومه، ۱۳۵۶ -
عنوان و نام پدیدآور	: کتاب کار کاربرد باتیک در پرورش خلاقیت کودکان: آموزش مرحله به مرحله ۴۰ پروژه/تألیف معصومه (مسیح) مقدمی.
مشخصات نشر	: تهران: معصومه مقدمی، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	: ۸۰ص.: مصور (رنگی)؛ ۲۲×۲۹س.م.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۰۴-۰۶۳۴-۹
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
موضوع	: باتیک
موضوع	: نقاشی روی پارچه
موضوع	: خلاقیت در کودکان
موضوع	: کودکان -- فعالیت‌های خلاقه
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۲ ۷۷۷/۵/۵۲۸۵ TT
رده بندی دیویی	: ۷۴۶/۶۶۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۴۰۵۹۶۵

کاربرد باتیک در پرورش خلاقیت کودکان

تألیف: معصومه (مسیح) مقدمی

طراحی روی جلد: نرگس پیرایش

صفحه آرایشی: معصومه مقدمی

لیتوگرافی و چاپ: قایم

ناشر: مولف

قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۰۴-۰۶۳۴-۹

چاپ اول: زمستان ۱۳۹۲ تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

کارگاه هنری آرامش: ۰۹۱۲۲۵۰۰۵۶۰ www.masihbatik.com

هر گونه استفاده بدون نام منبع، پیگرد قانونی دارد.

کلیه حقوق برای نویسنده محفوظ است.

فهرست مطالب

۷.....	مقدمه.....
۹.....	سخنی چند با مربیان و معلمان.....
۱۳.....	ابزار و مواد مورد نیاز.....
۱۵.....	تست قطره چکان.....

پروژه‌ها:

۱۶.....	۱- مهر گل هج.....
۱۷.....	۲- گل‌های با بروکلی تازه.....
۱۸.....	۳- مکعب سیب زمین.....
۲۰.....	۴- گل سیب.....
۲۱.....	۵- جا شمعی زیبا.....
۲۲.....	۶- گل‌های شستی.....
۲۳.....	۷- معجزه وایتکس.....
۲۴.....	۸- جلد دفترچه خاطرات.....
۲۵.....	۹- کارت ویژه تشکر از معلم.....
۲۶.....	۱۰- کفش‌های کتانی تازه.....
۲۷.....	۱۱- گوشواره‌های جذاب.....
۲۸.....	۱۲- گردنبندهای جذاب.....
۲۹.....	۱۳- آویزهای تزئینی.....
۳۰.....	۱۴- تی شرت جدید.....
۳۱.....	۱۵- قاب عکس باتیک.....
۳۲.....	۱۶- کارت پستال برای مامان.....
۳۳.....	۱۷- پروانه.....
۳۴.....	۱۸- کیف مخصوص خودت.....
۳۵.....	۱۹- تابلو چاپ با برگ.....
۳۶.....	۲۰- آویز شارژر موبایل برای بابا.....
۳۷.....	۲۱- چاپ طرح‌های رنگی روی لباس.....

۳۸.....	۲۲- ساک دستی.....
۳۹.....	۲۳- تابلو منظره سفید.....
۴۰.....	۲۴- تابلو با مداد شمعی.....
۴۱.....	۲۵- دانه‌های سفید برف در شب نیلگون.....
۴۲.....	۲۶- کاغذ کادوی چاپی.....
۴۳.....	۲۷- ساعت کوچک اتاقم.....
۴۴.....	۲۸- شال گردن یا دستمال گردن.....
۴۵.....	۲۹- دستبند پارچه ای زیبا.....
۴۶.....	۳۰- جا شمعی‌های کوچک.....
۴۸.....	۳۱- کتاب نشان.....
۴۹.....	۳۲- برای خود سه توری بسازید.....
۵۱.....	۳۳- یک کفش اکیلی جدید.....
۵۲.....	۳۴- تی شرت آفتابی.....
۵۳.....	۳۵- نقاشی‌های شمعی.....
۵۴.....	۳۶- جامدادی رومیزی.....
۵۵.....	۳۷- کش موی باتیک.....
۵۷.....	۳۸- تابلوی نقاشی مدرن کودک.....
۵۹.....	۳۹- یک کوسن بهاری.....
۶۰.....	۴۰- گل‌های دست‌ساز.....
۷۹-۶۱.....	تصاویر خطی.....
۸۰.....	فهرست منابع و مآخذ.....

مقدمه

همه کودکان هنرمندند، آنچه مهم است هنرمند ماندن در بزرگسالی است. "پابلو پیکاسو"

ذهن کودکان آزاد سازید و بگذارید به هر زمان و مکانی که می‌خواهد پر بکشد. کودک هنرمندانه در جستجو و کشف پدیده‌های نوین است. کودک سرشار از امید و آرزو است. کودک آمادگی لازم را دارد تا با فناوری‌های نوین همراه گردد. به سرعت شگفتا شود. وقتی یکی از کودکان کودکی را می‌بیند که در حال ساختن چیزی است، او همیشه به طور ناخودآگاهانه‌ای در جستجوی افتنش‌های عالی خویش است. کودکان استعداد و توانایی بسیار در همه زمینه‌های فکری و عملی دارند و تنها با پرورش دادن ذهن آنها و مسیر دادن به افکارشان می‌توانند در بزرگسالی به کامیابی دست یابند.

آنچه هنر کودکان را از هنر بزرگترین و معروفترین هنرمندان متمایز می‌سازد؛ شجاعت آنها در ابراز نظرات و خواسته‌هایشان است. یک کودک هرگز هراسی از کشیدن خط یا کلمه ندارد. وقتی نقشی بر کاغذ می‌کشد، هرگز به قضاوت شدن نمی‌اندیشد. اگر شعری به زعم خود بسراید، هرگز از تندی براسد و همین باعث می‌شود کودکان به انجام هر کاری ایمان داشته باشند. ساعت‌ها با چند مداد رنگی و یک دفتر نقاشی مشغول است، بدون این‌که متوجه گذر زمان شود. از تجربه کردن آنها نهراسیم. از ریختن رنگ بر زمین و فرش در خانه نترسیم. به او نگوئیم از مواد چگونه استفاده کند بلکه بگذاریم تخیلاتش او را به استفاده‌های گوناگون از آن سوق دهد. از کودک طراحی واقع گرایانه و رئالیستی نخواهیم، بلکه بگذاریم آنچه خود در ذهنش شکوفا می‌سازد را به ظهور برساند. از او نخواهیم نتیجه کارش را خودش توصیف کند و اینجاست که حمایت و راهنمایی معلمان، مربیان، مادر و پدر می‌تواند به رشته افکارش سمت و سویی تازه بدهد.

کودک جوامع امروز با کودکی زمان ما متفاوت است، زیرا کودک امروز در عصر ارتباطات و تکنولوژی‌های پیشرفته به دنیا آمده است. اگر این تفاوت را دریابیم، دیگر از او انتظار نخواهیم داشت در خانه بماند و تنها با یک سرگرمی تکراری تاب بیاورد. کودک امروز کنجکاوتر و نیازها و خواسته‌هایش بیشتر است. با تحولات جامعه خود آشنا تر است. بنابراین اگر به کودکان مسیر درستی را برای رسیدن به آنچه که نسبت به آن کشش و تمایل دارند نشان دهیم در

آینده شاهد شکوفایی و رشد بی‌نظیر آن‌ها خواهیم بود. تمام انسان‌های موفق امروز کسانی هستند که در کودکی برای رسیدن به خواسته‌هایشان مسیر درستی را برگزیدند.

برای رسیدن به این مهم برماست که فضاهای آموزشی پر باری را در منزل، مهدکودک‌ها و مدارس داشته باشیم که کودک بتواند از همان ابتدا، با آزمون و خطای خود با شناخت بصری به رشد فکری دست یابد.

در اینجا بر خود لازم می‌دانم از دوستان گرامیم به خصوص سرکار خانم سوده دشتی که در عکاسی و مراحل مختلف صفحه‌بندی کتاب مرا یاری نموده‌اند و جناب آقای رضا امین‌الرعا یا که در طول کار همکاری بسیاری با اینجانب داشتند و از همسر گرامی‌ام آقای وحید حاجی‌میرزا به خاطر همه خوبی‌هایش و از دختر عزیزم آرامش، که در مراحل عکاسی کتاب مرا همراهی کردند و هنرمند کوچولوی ما، سائنا و همچنین تمامی عزیزانی که از راهنمایی‌هایشان در تالیف این مجموعه بسیار بهره برده‌ام، کمال تشکر را دارم.

امید که تمامی کودکان سرزمینمان با شکوفایی به مدارج عالی فرهنگی، هنری، علمی و ورزشی دست یابند.

معصومه (مسیح) مقدمی

زمستان ۱۳۹۲

سخنی چند با مربیان و معلمان

هنر می‌تواند زمینه ساز خلاقیت در انسان باشد.

هدف از نگارش این کتاب، کمک به مربیان آموزشی برای آشنایی کودکان و نوجوانان با هنر باتیک و نقش گذاردن بر روی پارچه است. در این کتاب به کارگیری واژگانی ساده و ابزاری بسیار ساده و در دسترس، سعی بر ملموس بودن این هنر داریم. هنر باتیک هنری است که سالهاست در بسیاری از کشورها در مهدکودک‌ها، مدارس ابتدایی و متوسطه برای دانش آموزان تدریس می‌شود. در کشور ما بسیاری از کتاب‌های درسی، در طی سال‌های اخیر دستخوش تغییرات شد. ولی کتاب هنر در طی سال‌های اخیر هیچ تغییری نکرده است؛ بلکه همان مطالب تکراری نیز در اغلب مدارس تدریس نمی‌شود و مهجور می‌ماند. لزوم دامن زدن به این هنر برای تدریس هنر در اغلب مقاطع نادیده گرفته می‌شود. کودکان ما کمتر با خلاقیت هنری در انجام کارها درگیر می‌شوند. خلاقیتی که زمینه ساز تفکر خلاق و سازنده، برای آینده‌شان است.

مخاطب این کتاب در درجه نخست نوجوانان و علاقه‌مندان به انجام کارهای ساده کاربردی و خلاقانه است و در درجه دوم بزرگسالانی هستند که قصد دارند به کودکان یا شاگردان خود آموزش هنر باتیک را به زبان ساده بدهند. البته نا گفته نماند که هنر باتیک، بسیار قراتر از این مطالب است و در این مقال نمی‌گنجد. آموزش هنر باتیک، در دو کتاب قبلی‌ام **"آشنایی با تکنیک‌های باتیک و نقاشی روی پارچه"** و **"هنر باتیک و نقاشی روی پارچه"** به طور مفصل صورت گرفته است و لذا در این کتاب سعی می‌شود در ضمن این که از تکرار مکررات جلوگیری شود، به طور مستقل کلیه توضیحات مربوط به آموزش این ایده‌های ابتکاری و کاربردی داده شود.

این کتاب برای آشنایی مربیان مهد کودک‌ها، معلمان هنر و آموزگاران محترم جهت انتقال به شاگردان می‌باشد. هدف از نگارش این کتاب تقویت حس خلاقیت و راه‌گشایی ذهنی کودکان و نوجوانان برای ایجاد ایده‌های نوین در کار خلق آثار هنریست. این کتاب شامل بسیاری نکات خلاقانه است که به کودک و نوجوان کمک می‌کند تا با روش‌هایی بسیار ساده و با مواد و ابزاری ساده، نقوش زیبایی را با دست خود خلق کند. این کار باعث می‌شود شخص احساس مفید بودن کند. چیزی را خلق کرده که هم می‌تواند از آن استفاده کاربردی داشته باشد و هم با خلق یک اثر، اعتماد

به نفسش افزایش یافته و در عرصه اجتماع اطرافش، او نیز حرفی برای گفتن خواهد داشت و این هردو، لازمه زندگی موفق آینده فرزندانمان می‌باشد.

نقش ارتقا دهنده‌گی و حمایت کنندگی مربیان کودک و نوجوان، در رشد معنوی آن‌ها، بر هیچ کسی پوشیده نیست. باور کودک و پذیرش افکارش توسط حامیان‌ش می‌تواند او را به رشد و شکوفایی روزافزون برساند. لحظاتی که امروز کودک سپری می‌کند، پایه‌های آینده او را بنا می‌کند. کودکی که از ابتدا با سازندگی و خلق یک اثر آشنا شود و چیزی را بتواند تولید کند، بسیاری از مشکلات آینده جامعه خود را پیشاپیش حل نموده است.

شروع خیال پردازی و تفکر خلاقانه در کودکان از حدود ۵ سالگی آغاز می‌شود و تا دوره نوجوانی ادامه دارد. آموزش در سنین کودکی به صورت غیر مستقیم انجام می‌شود. کودک مانند بزرگسال آمادگی تمرکز در کلاس را ندارد ولی در عین حال به سرعت آموزش می‌بیند و یاد می‌گیرد. همه کودکان با هوش و توانمندی‌هایی به دنیا می‌آیند. همه کودکان قابلیت خلاقیت را دارند و با غفلت از این موضوع، مانع از بروز و پرورش خلاقیت در کودکان می‌شوند. والدین و مربیان ضمن این که کاربرد هر وسیله‌ای را به کودک یاد می‌دهند، باید از او بخواهند تا کاربردهای دیگر آن وسیله را به کودک حدس بزنند و روش‌هایی را خودش برای یافتن راه حل مسئله بیابد. کودکی که با تفکر خلاق بزرگ شود، در آینده آمادگی لازم برای برخورد با هر مشکلی را پیدا می‌کند و با کوچکترین نا ملایمتی میدان را خالی نمی‌کند. او راه کار را می‌داند و برای هر کاری راه چاره‌ای می‌اندیشد.

معصومه (مسیح) مقدمی

زمستان ۱۳۹۲